

Ainevaldkond „Võõrkeeled“

1. Üldalused

1.1. Võõrkeelepädevus

Võõrkeelte õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus mõista ja tõlgendada võõrkeeles esitatut, suhelda eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõista ja väärtustada erinevaid kultuure, oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi; mõista, et elus on vaja vallata mitut võõrkeelt.

Võõrkeelte õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses teiskeelses keskkonnas iseseisvalt toime tulla;
- 2) on võimeline osalema erinevates võõrkeelsetes projektides, jätkama õpinguid emakeelest erinevas keeles ning on konkurentsivõimeline tulevases tööelus;
- 3) tunneb erinevaid keeli kõnelevaid rahvaid ja nende kultuure;
- 4) mõistab oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 5) omandab edasiseks õppimiseks vajalikud oskused, mis suurendavad enesekindlust õppida võõrkeeli ja suhelda võõrkeeltes.

1.2. Ainevaldkonna ja õppeaine kirjeldus

Võõrkeelte tundmine avardab suutlikkust mõista mitmekultuurilist maailma, võõrkeeletundides arendatakse süsteemset mõtlemist ja eneseväljendusvõimalusi.

Inglise ning vene keele õpe Sõmeru Põhikoolis lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ning selles kirjeldatud keeleoskustasemetest. Õpilasi motiveeritakse seadma jõukohaseid eesmärke, õppima võõrkeeli süsteemselt ning järjekindlalt. Oluline on, et õpilastel püsib õpimotivatsioon ning nad kujunevad iseseisvateks õppijateks.

Keeleõpe lähtub suhtlusvajadustest, õppes on oluline õpitava keele kasutamine. Keeleline korrektsus kujuneb pikaajalise järjekindla töö tulemusena. Suhtluspädevus kujuneb nelja osaoskuse – kuulamise, lugemise, rääkimise ja kirjutamise kaudu. Õpitulemused on esitatud osaoskuste kaupa, osaoskusi õpetatakse lõimitult. Võõrkeeletõpetus toetub emakeeleõpetusele ja vastupidi.

Õpilaskeskse võõrkeeletõpetuse tähtsamad põhimõtted on:

- 1) õpilase aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õpilase huvidele;
- 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) rakendamine;
- 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ning nõustajaks teadmiste omandamises;
- 5) õppematerjalide avatus, nende kohandamine ja täiendamine õpilase eesmärkide ning vajaduste põhjal.

Võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtluses. Seepärast on inglise ja vene keele õppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust.

1.3. Üldpädevuste kujundamine

Sobiliku õpikeskkonna loomine mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Võõrkeeleõpetuse eesmärkides ja tulemustes sisalduvad keelepädevus, kultuuridevaheline pädevus (väärtushinnangud, käitumine) ning õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja tegevuste kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Ainepäevad. • Õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimine, kultuuriliste erinevuste mõistmine. • Õppereis Londonisse.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Osalemine olümpiaadidel, ainepäevadel. • Igapäevased suhtlussituatsioonid. • Inglise ja vene keelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest lähtuvate käitumisreeglite tajumine. • Rühma- ja grupitööd.
Enesemääratluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Arutlused, rollimängud. • Ainealastel võistlustel osalemine.
Õpipädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Erinevate õpistrateegiate kasutamine. • Teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest. • Eneserefleksioon.
Suhtluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Hea eneseväljendusoskuse arendamine. • Erineva eesmärgiga kirjalike tekstide loomine (ametlikud, mitteametlikud kirjad).
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Erinevate eluvaldkondade tekstide mõistmine.
Ettevõtlikkuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Võõrkeeleoskusega kaasneb enesekindluse kasv. • Valmisolek võõrkeelses keskkonnas toime tulla. • Julgus, oskus võõrkeeles suhelda.
Digipädevus	<ul style="list-style-type: none"> • Esitlused. • Nutiseadmete harjumuspärane kasutamine teabe otsimiseks.

1.4. Võõrkeelte valdkonna lõiming teiste ainevaldkondadega

Võõrkeelte ainekavad arvestavad teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste ainevaldkondade kaudu. Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks. Võõrkeeleoskus võimaldab muu hulgas õppijale ligipääsu lisateabeallikaile (teatmeteostele, võõrkeelsele kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Ainevaldkond	Võõrkeeled
Eesti keel ja kirjandus	Suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine, süsteemse mõtlemise arendamine. Sõnavara seosed võõrkeeltega – võõrsõnad. Võõrkeele grammatikakategooriate (lauseõpetus, sõnaliigid, verbi kategooriad, sõnamoodustus, kirjavahemärgid) õppimine ja mõistmine toimub paralleelselt emakeele struktuuri õppimisega. Tekstilooma seosed. Ilukirjanduslike teemade kokkulangevus. Klassikute teosed. Rahvajutud, vanasõnad.
Loodus- ja sotsiaalne • Geograafia • Loodusõpetus • Bioloogia • Füüsika • Keemia • Inimeseõpetus • Ühiskonnaõpetus • Ajalugu	Kodu- ja lemmikloomade õppimine. Eestimaa asendi ja looduse kirjeldamine. Loomade, lindude ränne. Ajavööndid. Elukeskkond, keskkonnaprobleemid. Tektoonika, vulkaanid. Inglise keelt kõnelevad riigid. Vihmametsad. Tervislikud eluviisid. Päevakava. Perekond, kohustused ja ülesanded perekonnas. Üldtunnustatud käitumisreeglid, vastutustundlik käitumine. Oma arvamuse avaldamine, aktiivne osalemine grupitöös. Inglise keelt kõnelevate riikide ajalooline taust. Ajaloolised isikud. Euroopa Liit, selle ajalugu.
Kunstiained • Kunst • Muusika	Rütmisalmid, laulud, muusikalised liikumismängud. Muusikainstrumentide õppimine. Popmuusika. Riikide kultuur, maailmakultuuride mitmekesisus. Teatri-, kunsti-, kontserdielamused. Näituse, muuseumi külastused. Maalide kirjeldamine, kuulsad maalid ja kunstnikud. Projektide vormistamine.
Matemaatika	Matemaatilised tehted. Tabelite, graafikute, diagrammide mõistmine.
Tehnoloogia	Teadussaavutused. Nanotehnoloogia.

1.5. Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Võõrkeelte õppe eesmärgid ja teemad toetavad erinevais kooliastmeis õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	<ul style="list-style-type: none"> • Õpiharjumuste kujundamine, järjepidevus ülesannete lahendamisel. • Suhtlus- ja koostööoskuse kujundamine. • Projektide läbiviimine, oma võimete hindamine projekte läbi viies. • Eneseanalüüs võõrkeeles. • Ametid, nende omapära. • Edasiõppimisvõimalused, haridussüsteem.
--	---

Keskkond ja jätkusuutlik areng	<ul style="list-style-type: none"> • Koduümbrus ja keskkonnaprobleemid. • Elukeskkonna väärtustamine, säästev suhtumine ümbritsevasse, inimese sõltumine keskkonnaressurssidest. • Elu linnas ja maal. • Taaskasutus, säästmine. • Globaalsete keskkonnaprobleemide tajumine.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	<ul style="list-style-type: none"> • Iseseisva tegutsemise innustamine. • Probleemidele lahenduste otsimisele suunamine. • Grupi- ja rühmatööde planeerimine, koostööoskuse kujundamine. • Grupitöodes vastutuse võtmine ja kohustuste täitmine. • Rahuliku koostöö väärtustamine. • Isikliku seisukoha väljendamine.
Kultuuriline identiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Teema „Riigid ja nende kultuur“. • Rahvuslikud tähtpäevad. • Õpitavat keelt kõnelevate rahvaste tavad, kombed, ajalugu. • Teiste kultuuride tundmaõppimine aitab mõista enda kultuurilist identiteeti.
Teabekeskond	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane harjub internetis orienteeruma vajalikku infot otsides. • Kodulehekülgede kasutamine. • Sõnastike, <i>on-line</i> sõnastike kasutamine. • Tekstiloomes oskus kasutada näitetekste. • Internetimaterjalide kriitilise hindamise oskuse kujundamine.
Tehnoloogia ja innovatsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Nüüdisaegsete seadmete kasutamine teabe otsimiseks ja suhtlemiseks. • Tööde, ettekannete esitlemine, projektide läbiviimine kaasaegseid tehnoloogilisi võimalusi kasutades.
Tervis ja ohutus	<ul style="list-style-type: none"> • Teemad „Tervis ja ohutus“. • Turvalisuse hobidega tegeledes.
Väärtused ja kõlblus	<ul style="list-style-type: none"> • Teema „Riigid ja kultuur“. • Teemad „Kodu“, „Pereliikmed, vanavanemad“, „Sõbrad, sõprus“. • Hoolivuse, sallimise teistest lugupidamise põhimõttel koos töötamine. • Arutlemine väärtuste ja kõlbelisuse temadel

1.6. Hindamise alused

Õpitulemuste hindamise eesmärgid on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, kujundada õpilase enesehinnangut, tekitada huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua seega alus elukestvale võõrkeeleõppele. Hindamisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste, sh esituste, kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi sisaldavate õpitulemuste kohta antakse tagasisidet. Hindamise aluseks on Sõmeru Põhikooli hindamisjuhend.